

sb. z. a n. Jde proto o výklad tohoto ustanovení zákona, zejména o výklad toho, co značí slova »nebude-li jich do čtyř neděl po uprázdnění použito k účelu, pro který byla výpověď povolena«. Podle § 6 obč. zák. nesmí býti zákonu při jeho používání dáván jiný smysl, než vyplývá z vlastního smyslu slov v jejich souvislosti a z jasného úmyslu zákonodávce. Přihlíží-li se k této zásadě, lze slovům »nebude-li jich použito k účelu, pro který byla výpověď povolena« dáti jen ten smysl, že se osoba, jejíž potřeba bytu byla důvodem pro připuštění výpovědi, nenastěhovala do bytu. Neboť o použití bytu lze ve smyslu zákona mluvit jen, když se osoba, pro niž byl byt uvolněn, skutečně do bytu nastěhovala, ježto jen tehdy ho skutečně používá. Nestačí proto, mělo-li býti vyhověno zákonu, že se oprávněná osoba, dcera žalované, nastěhovala v určené době do domu, v němž byl pro ni uvolněn byt, a že v domě tom bydlí, aniž stačí, že se ona osoba nevzdala nároku na uvedený byt. Zákonu mohlo býti vyhověno jen, kdyby se byla dcera žalované v době zákonem stanovené také skutečně nastěhovala do bytu pro ni uvolněného. Že tomu tak bylo, žalovaná ani netvrdí, a uvádí naopak v dovolání, že si oprávněná osoba, její dcera, v zájmu majitelky domu prozatím j i n a k pomohla. Pokud jde o dobu, od níž jest počítati lhůtu čtyř neděl, značí slova »po uprázdnění« podle smyslu zákona okamžik, kdy se vypovězený nájemník skutečně z bytu vystěhoval, neboť jen v tom případě jest byt uprázdněn. Okamžikem tím byl podle zjištění nižších soudů 21. červen 1931. Naproti tomu není v zákoně opory pro názor dovolatelky, že lze dobu tu nejvýše počítati ode dne ukončení nájemního poměru žalobce, po případě teprve od konce lhůty stanovené v usnesení o výpovědi.

Čís. 11580.

Veřejná obchodní společnost není zvláštním podmětem ani právníkou osobou.

Příslušnost podle § 87, první odstavec, j. n.

Obchodní živnost neprovozuje veřejná obchodní společnost jako taková, nýbrž její společníci. Nezáleží na tom, že v čase dohod, z nichž jest žalováno, nebyl žalovaný majitel závodu ještě společníkem firmy, nýbrž se vyžaduje jen, by se právní poměr, z něhož jest majitel závodu žalován, vztahoval k této výdělečné činnosti.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1932, R II 112/32.)

Žalobce K. a žalovaný B. byli společníky veřejné obchodní společnosti S. a K. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se K. na B-ovi, bydlícím v Praze, jednak platu, jednak plnění z úmluvy, podle níž neměl býti na dále společníkem firmy, začož mu mělo býti vyplaceno odbytné. Žalobu zadal K. na krajském soudě v J., v jehož obvodě (§ 87, první odstavec, j. n.) byl závod firmy S. a K. Soud první stolice k námitce místní nepřislušnosti žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl ná-

mitku místní nepříslušnosti. D ů v o d y: Rekurent opíral příslušnost krajského soudu v J. o ustanovení § 87, první odstavec, j. n. Podle něho mohou osoby, mající mimo své bydliště obchodní podnik nebo provoznu svého obchodu, býti žalovány ve sporech, vztahujících se na činnost s jejich obchodem spojenou, u soudu, v jehož obvodě jest jejich závod nebo provozovna. Bylo tedy v souzeném případě rozhodujícím: 1. zda měl žalovaný, jenž má bydliště v Praze, v čase podání žaloby v T. (v obvodu dovolaného soudu) obchodní podnik, 2. zda se vztahují zažalované nároky na činnost žalovaného spojenou s jeho obchodem. Pokud se týče první podmínky, jest nesporno mezi stranami, že žalovaný je společníkem firmy S. a K. Veřejná obchodní společnost není zvláštním podmětem ani právnickou osobou, obchodní živnost neprovozuje společnost jako taková, nýbrž její členové. Nemůže tudíž býti pochybno, že žalovaný jako společník veřejné obchodní společnosti S. a K. má v T. obchodní podnik, čímž první podmínka § 87 první odstavec j. n. jest splněna. Než i druhá podmínka jest splněna, neboť oba zažalované nároky se vztahují podle žalobcova přednesu, na jehož základě bylo otázkou příslušnosti zkoumati (§ 41 j. n.), na činnost žalovaného spojenou s jeho obchodem. Podle rekurentova přednesu byl mu žalovaným přislíben za jeho činnost v podniku firmy S. a K. v T. salair v prvním roce měsíčních 2.500 Kč, za další dvě léta úhrnem 40.000 Kč a nárok na těchto 40.000 Kč je jedním z obou zažalovaných nároků. Slovo »salaire« znamená plat, odměnu za služby v podniku žalovaného v T. Nemůže proto býti pochybnosti o tom, že se tento nárok vztahuje na obchodní činnost žalovaného. Druhý zažalovaný nárok týká se podle rekurentova přednesu 40% slevy, která byla rekurentovi povolena z daňových předpisů z doby, kdy ještě sám provozoval obchodní podnik v T. Rekurent v tom směru uvedl v žalobě, že se žalovaným ujednal, že z daňové slevy připadne 60% firmě S. a K., 40% že se zavázal vyplatiti žalovaný rekurentovi jako odbytné za jeho výstup z firmy. Ujednání podle smluv ze dne 27. září 1929 a 13. března 1930 směřovala podle rekurentova přednesu v podstatě k tomu, že rekurent dnem 1. října 1930, a bude-li daňová sleva povolena dříve, již dříve nemá na dále býti společníkem firmy S. a K. a že mu za to má býti vyplaceno 40% ze slevy jako odbytné, za kterýž závazek se žalovaný zaručil. Jde tedy i v tomto případě o závazek, který žalovaný jako příjemce obchodního podniku v T. na sebe vzal, takže se nárok na výplatu odbytného vztahuje na činnost žalovaného spojenou s jeho obchodem. Byly proto veškeré podmínky § 87, první odstavec, j. n. splněny.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud vyslovil názor odvozený ze čl. 85 obch. zák., že veřejná obchodní společnost není zvláštním podmětem ani právnickou osobou a že obchodní živnost neprovozuje společnost jako taková, nýbrž její společníci. Tento ustálený názor nelze vyvrátiti názorem správních úřadů; že jest veřejnou obchodní společností s hlediska § 3 živn. ř. o oprávnění

k provozování živnosti pokládati za právnickou osobu, neboť názor správních úřadů, vyslovený pro obor živnostenského práva, nemůže předbíhati rozhodnutí o právní povaze veřejné obchodní společnosti pro obor práva soukromého. Ani ze čl. 111 obch. zák., na který rekurent poukazuje, nelze odvozovati, že veřejná obchodní společnost jest právnickou osobou ve smyslu § 26 obč. zák., neboť ustanovením tím jsou vytčeny jen určité právnické vztahy, v nichž veřejná obchodní společnost může samostatně vystupovati. Podle čl. 112 obch. zák. ručí veřejní společníci za závazky společnosti rukou společnou a nerozdílnou a lze na jejich jmění bezprostředně vésti podle § 11 ex. ř. exekuci na základě exekučních titulů nabytých proti společnosti, což nasvědčuje tomu, že jmění společenské patří společníkům, nikoli smyšlené osobě, jak tomu jest u právnické osoby. Právem proto uznal rekursní soud, že žalovaný má mimo své bydliště v Praze obchodní podnik v T., a že jest tím splněna první podmínka § 87 první odstavec j. n. Než ani druhou podmínku tohoto ustanovení, rekursním soudem zjištěnou, že žalobní nárok je k obchodnímu podniku v T. v přímém hospodářském vztahu, rekurent nevyvrátil. Neboť rekursní soud zjistil ze žalobcova přednesu, že odvozuje své nároky z dohody ze 27. září 1929 a 13. března 1930, podle níž měl přijmouti za veřejné společníky žalovaného a Artura F-a do firmy S. a K., tato společnost měla býti uzavřena na jeden rok, počínajíc 1. říjnem 1929 a za tuto dobu měl žalobce obdržeti salair 2.500 Kč měsíčně za svou činnost v podniku a za další dvě léta úhrnem 40.000 Kč a dalších 40.000 Kč jakožto 40% slevy na dávce z majetku, jako odbytné za vystoupení z firmy. Nejde proto o náhodnou vnější souvislost zažalovaných nároků s obchodem žalovaného. Nezáleží na tom, že v čase dohod nebyl žalovaný ještě společníkem firmy, neboť § 87 první odstavec j. n. to nevyžaduje, nýbrž žádá jen, by se právní poměr, z něhož je majitel závodu žalován, vztahoval k této výdělečné činnosti (Dr. Vážný: O ústrojí a příslušnosti soudů str. 163) a tomu tak v souzeném případě je, poněvadž se žalobcovy nároky vztahují na dobu, kdy dle tvrzení žalobce žalovaný majitelem podniku v T. již byl, jsou tedy následkem jeho výdělečné činnosti v T. a vztahují se na činnost jeho spojenou s provozováním onoho závodu. Neprávem vytýká rekurent, že rekursní soud bere za podklad svého rozhodnutí jen přednes žalobcův, ač byla podána již i žalobní odpověď, neboť rekursní soud měl zřetel nejen k údajům žaloby, nýbrž i k tomu, co vyšlo na jevo v incidentním sporu o příslušnost. Ani první soud nezjistil, že dohody, o které žalobce své nároky opírá, byly se souhlasem obou stran zrušeny, nýbrž zjistil jen na základě výpovědi Dr. N-a, že měly význam prozatimní, totiž význam punktací. Není proto jejich platnost a závaznost (§ 936 obč. zák.) vyvrácena, zejména, ano bylo ujednáno, že se podpisemúčastněných osob stala úmluva neodvolatelnou a závaznou. Udal-li Dr. V., že jednání ze dne 27. září 1929 a ze dne 23. března 1930 neměla hospodářskou souvislost a hospodářský vztah k firmě S. a K., vyslovil jen právní názor, a převzal-li první soud tento právní názor, neučinil skutkové zjištění, nýbrž připojil se k onomu právnímu názoru a podléhá proto tento názor přezkumu vyšších soudů.